

ת"א:	19:19	כניסת השבת:
חיפה:	19:09	
ר"ת:	20:51	יציאת השבת:
	20:18	
מפטירים:	20:51	

"נחמו נחמו עמי" ישעיהו מ'

דברי התורה וההלכות נמסרו ע"י הרב אליהו אילן סויסה שליט"א, ראש ישיבת חיי אברהם ומורה צדק בעיר בני ברק

117

מספר עלון

פרשת ואתחנן

תמונה אחת שווה אלף מילים...

העלון מוקדש

לזיווג הגון:
אסתר בינה בת פלורה
רחל בת פלורה
הודיה בת זיוה
יעקב משה בן ציפורה
אורה
מאיר בן ציפורה אורה
עזרא בן זיוה
לרפואה שלימה:
בנימין בן נוסרת
פלורה בת רחמי

לעילוי נשמת:

אהרון בן דוד ואסתר
ציון בן יעקב ואסתר
רפאל בן מרים
חנה בת יצחק ושרה
שרה בת ציון וחנה
גבריאל דוד בן אדלה

כמדי שבוע

מתקיים לימוד
"ליל שישי"

לבחורי הישיבות

היקרים משעה

22:00-23:45

כל בית כנסת או

תורם שיתרמו

100 ש"ח ומעלה

הלימוד יוקדש

לזכותם

לתרומות ומסירת

שמות ניתן לפנות

לפלאפון

0583234552

מעוניין בהקדשה?

להצלחה, פרנסה

בשפע, זיווג הגון

רפואה, או לע"נ

צלצל

0583234552

אם אשאל את הקוראים שלנו: אם נשאל איש עסקים מה גרם לו להיות איש עסקים? והוא ישיב לנו: בגלל שראיתי פעם שני אנשי עסקים בישיבה עסקית, הרושם של העסקה, הדיבורים וכמובן השטרות שעפו שם.. הם שגרמו לרצות להיות איש עסקים. יהיו כאלה שיגידו: מה הקשר? יהיו כאלה שיגידו: ברור שיש קשר! מי צודק?

לראות את ארץ ישראל

בפרשה מסופר על משה רבנו שמתחנן ומבקש לראות את ארץ ישראל. השאלה מתבקשת: מה כבר יתן לו למשה רבנו לראות את ארץ ישראל, מה יתן לו למשה לראות עפר, אבנים, חול, אדמה, מים וצמחים של ארץ ישראל? ארץ ישראל נתנה לנו במתנה, את המתנה הזו היה עשוי גם משה לקבל אך מכיון שנענש שלא להכנס לארץ, ביקש משה לראות לפחות את ארץ ישראל.

מה מיוחד בלראות חול עצים ואבנים?

התשובה היא, שעצם השאלה שלנו לא הייתה נשאלת אילו היינו מבינים טוב, מה העוצמה שיש בכח הראיה. שנבין, ארץ ישראל היא ארץ קדושה, ושווה לראות דבר קדוש. דבר קדוש מקרין קדושה, משדר קדושה, וממילא אם הגוף שלי פתוח ויש לו כלים, הוא יקלוט קדושה. פעם נסעתי עם דוד שלי מאשדוד לירושלים והוא העדיף לנסוע דרך קצת מפותלת. וכששאלתי אותו מדוע הוא עושה סיבוב ולא נוסע בדרך המקובלת? השיב לי: בדרך המקובלת אנו עוברים ליד מנזר, ובדרך המפותלת ליד בית כנסת. ואני נוסע כל יום מאשדוד לירושלים וממילא עדיף לי לראות בית כנסת כל יום ולא מנזר חלילה.

אילו היה רואה את רבי ישראל סלנטר

בעיירה של אבי תנועת המוסר רבי ישראל סלנטר זצ"ל היה בחור שכשרבי ישראל סלנטר נפטר, פרק עול. אמר הסבא מקלם תלמידו של רבי ישראל סלנטר לפני כמה שנים היה מעמד של ילדים שראו את רבי ישראל סלנטר, אותו ילד לא היה במעמד, אך תדעו לכם שאילו הילד הזה היה במעמד, ברור שלא היה פורק עול.

גלגל העין

היום מדברים על גלגל העין, על אבחנות מה קורה בגוף האדם דרך העין. כלומר בעין שלנו יש את כל גוף האדם, יש כח לראיה של דבר טוב להשפיע על כל הגוף שלנו באופן ישיר העין מצלמת המוח מעבד ומייד שלוח אותות לכל חלקי הגוף. היום כבר כולם מבינים מה העוצמה של ראייה. ואם זו ראייה טובה, נבין כמה חשובה היא שמירת העיניים.

לא יכולתי לראות אותו אמר הסטייפלר

פגישה היסטורית שנעשתה בין ראש הממשלה דאז מר בן גוריון עם מרן החזו"א על גיוס בני הישיבות. לא הרבה ידועים שבתחילת הפגישה נכח גם הסטייפלר זצ"ל מרן הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל אביו של מרן שר התורה ר' חיים קנייבסקי שליט"א, לאחר כמה דקות הוא יצא. שאלו אותו למה הוא יצא? הוא השיב: מכיון שאסור להסתכל בפני אדם רשע, והיה קשה לי להסיט את הפנים שלי כל הזמן בלי להסתכל עליו קמתי ויצאתי.

בואו ונשאל: מה היה קורה אילו היה מסתכל עליו כמה דקות, הרי בסך הכל מדובר על פגישה חשובה וגורלית למען עתידם של בני התורה?

על כך השיב הסטייפלר שיש שליח טוב שהוא החזון איש. אך למדנו מכאן שכח הראיה כל כך משפיע עד כדי כך שאפילו סתם אדם רשע יכול להשפיע לרעה, שלא שווה לשהות במחיצתו רגע אחד.

והיו עיניך...

מסר חינוכי- קחו את הילדים לראות דמויות של ת"ח גדולי תורה. אני לקחתי את הילדים שלי מאז שהם קטנים באופן קבוע לאחר תפילת מנחה של ערב שבת לאחד מגדולי ישראל.

נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה ולשמור על קדושת העלון! שכר לימוד תורה בשבת פי אלף מיום חול!

רשוית הרבים:

פעם התפללנו עם הרב שטיינמן זצ"ל פעם עם הרב ואזנר זצ"ל פעם עם הרב ניסים קרליץ זצ"ל ולהבדיל אצל ר' חיים קנייבסקי שליט"א בישיבת פוניבז' עם רבי גרשן אדלשטיין שליט"א והרב פוברסקי שליט"א פעם עם הרב בעדני שליט"א ועוד ת"ח גדולי תורה שליט"א. כמו כן בימי בין הזמנים הייתי מקדיש יום אחד להתפלל בקברי צדיקים, ובאותו היום בדרך כלל היינו נכנסים אצל גדולי ישראל שבירושלים, ומצלמים תמונות.

הרושם שנחקק לילדים כשרואים דמויות של ענקי רוח גדולי התורה מאורי האומה האו רושם שנשאר לדורי דורות, וכמו שאומרים תמונה אחת שווה אלף מילים... **שבת בראיות טובות שלום!**

שאלה: אדם הכין כוס קפה בשבת באופן שאסור, על ידי שעירה מים רותחים על גרגירי קפה ממיחם חשמלי, כך שאסור לשתות את הכוס קפה מצד איסור בישול בשבת. מה יעשה אדם שכבר בירך שהכל על הכוס תה, והעירו לו שאסור לו לשתות את הכוס תה?

תשובה: יש לפנינו מצד אחד איסור של הוצאת שם ה' לבטלה, ומצד שני איסור הנאה מדבר שהתבשל בשבת- לדעת הרמב"ם בהלכות ברכות פרק א' הלכה ט"ו וכן פסק השו"ע סימן רט"ו סעיף ד' שאיסור הוצאת שם ה' לבטלה הוא איסור תורה, אם כן יטעם מעט מהכוס קפה בכדי ברכתו לא תהיה לבטלה. אך לדעת התוס' בראש השנה ל"ג. ד"ה הא שאיסור הוצאת שם שמים הוא מדרבנן וכן פסק הרמ"א.

ממילא לפי שיטת התוס' שאיסור שם שמים לבטלה הוא מדרבנן אם כן כשיש לפנינו הוצאת שם ה' לבטלה או לעבור על איסור אכילה של קנס שקנסו חכמים שלא לאכול מדבר שהתבשל באיסור בשבת, שב ואל תעשה עדיף.

מענינים הם דברי הרמ"א בסימן רע"א סעיף ה' שכתב: 'אדם ששכח לקדש עד לאחר שברך ברכת המוציא ונזכר קודם שאכל, יקדש על הפת ואח"כ יאכל. אבל בהבדלה יאכל תחלה, דהרי אין מבדילין על הפת'. ויתכן שהרמ"א חשש לרמב"ם שהוצאת שם ה' אסור מן התורה. ראה במגן אברהם רצ"ט סק"ב.

וכן מובא בשם הגרש"ז אויערבך זצ"ל בספר שש"כ פרק נ"ב סעיף י"ט שאם בירך על מאכל שלא ראוי לקדש עליו לפני קידוש, יטעם מעט בכדי שלא תהיה ברכתו לבטלה, ואחר כך יקדש.

וכן כתבנו לדון בשאלה דומה כשטעה ובירך על מאכל או שתיה לפני שקידש, כיצד ינהג? כמו כן כשטעה ובירך על מאכל לפני הבדלה כיצד ינהג? וכן שאלה נוספת: כשטעה ובירך על מאכל חלבי תוך שש שעות? וכן כשטעה ובירך על מאכל באמצע התענית מה יעשה?

בכל השאלות יש לתלות במחלוקת הרמב"ם והתוס', לגבי מאכל חלבי בתוך שש שעות ראה בכל זה מה שכתבנו בספר מן הבאר חלק ה' שאלה כד. והגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א א"ר אב"ד בד"צ ב"ב אמר לי שדין אחד שווה לכולם ובכל השאלות לא יטעם, מצד שב ואל תעשה.

בשאלתנו יש עוד לדון אם עירוי מבשל ממש כשיטת ר"י או רק אסור מדרבנן לפי שיטת רשב"ם, וכל דבר שיש בו מחלוקת, בדיעבד יש להתיר. ולכן יטעם מעט.

אך בשו"ע שי"ח סימן י': אסור ליתן תבלין בקערה ולערות עליהן מכלי ראשון'. וכוונתו למאן דאמר שעירוי מבשל כדי קליפה, אם כן העירוי על התבלין מיידי ביטל אותו. ואם עירה עליהם?

כתב המשנה ברורה שם בס"ק ע"ד שאם לא נפסק מהכלי ראשון הקילות, אסור. וכן כתב הכף החיים אות קט"ז שאם עירה על מאכל מכיון שעירוי מבשל כדי קליפה, הקליפה אסורה. וכאן שהגרגרים הם כמו הקליפה שמתבשלים מיידי, יש לאסור. והקפה ניידון כתבלין ולכן פסקו המשנה ברורה והכף החיים, לאסור.

מצד שני נוכל להקל כיון שהסיבה שאנו רוצים לומר שיש בישול בגרגירי קפה זה רק לדעת המשנה ברורה שי"ח ס"ק מ"ב כל דבר שנראה לנו שהתבשל על ידי המים חמים או העירוי נחשב לקלי הבישול.

אך לדעת החזון איש אור"ח סימן ב"ן ס"ק ח"י וכן דעת האור לציון ח"ב פרק ל' תשובה ה', ובהערה שם הוסיף שהמנהג להקל כדברי החזון איש שלא להחמיר בכל דבר. שלא כל דבר שנעשה ראוי לאכילה נחשב קלי הבישול.

ובפרט שהוא קלוי יש להקל, שהרי יש מחלוקת אם יש בישול אחרי קליה או לא, כמבואר בשו"ע שי"ח סעיף ה'. ובכל דבר שיש מחלוקת יש להקל בדיעבד כדברי המשנה ברורה שי"ח ס"ק ב'.

לסיכום: לספרדים בדיעבד כשכבר בירך על הכוס קפה, יטעם מעט. ולאשכנזים שב ואל תעשה עדיף.

התהילים המרכזי

כמדי שבת מתקיימים תהילים לבנים
בשעה אחד ורבע בבית הכנסת
שירת ירושלים שיכון ה' ב"ב
לקבלת העלון לקריאה או הפצה
טיפים/הארות/הערות/תרומות
שלחו למייל הכשר בכתובת
alontoshabat@gmail.com

העלונים עלו לרשת!!!

הרוצים לזכות את הרבים
או להדפיס את העלון בבית
יכולים להורידו מהאתרים:
תורת יוסף, לדעת נט, דרשו, ביננו

תודה רבה לרב שליט"א

על ההשקעה מזמנו בכתבת
מאמרי החינוך הנלמדים מתורתנו
הקדושה ומתווים דרך חינוך ישראל
מתוך הפרשה
ותודה רבה לכל תורמי תומכי
ומסייעי העלון ישלם ה' שכרכם
ברוחניות ובגשמיות אמן